

zprávy

IN MEMORIAM PROF. MUDr. LEO STEINHART, DrSc. (1924–2015) „ZAKLADATEL KATETRIZACE A INTERVENČNÍ RADIOLOGIE“



Celou moji profesní kariéru jsem měl dobrý pocit, že na moji práci dohlíží, z dálky usměrňuje mé kroky a kdykoliv je ochoten se mnou probrat konkrétní situace, nové výsledky, a to třeba i v hospodě nebo cestou autem. Nyní jsem já i ostatní o tuto možnost přišli.

Leo Steinhart se narodil a prožil plné tři čtvrtiny svého života v ideologicky bouřlivém 20. století, kde zvláště období německého protektorátu zasáhlo tragicky do života jeho rodiny. Díky jeho pracovitosti a ohromné invenci dosáhl obor diagnostické a později intervenční radiologie ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové ve své době nebývalého rozkvětu.

Zde uvádím nejzásadnější milníky profesní kariéry prof. L. Steinharta:

1950 – ukončil jako vojenský stipendista Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a byl přidělen na VLA do Hradce Králové na oddělení Katedry radiologie.

1954 – provedl první katetrizaci dle Seldingera.

1958 – stal se asistentem Radiologické kliniky za vedení prof. Jana Bašteckého.

1960 – publikoval spolu s Jiřím Endrysem podstatně zdokonalený transseptální přístup do levého srdce. Následovala řada pozvání k přednáškám a technickému zavedení metody do západní Evropy.

7. 5. 1963 – vyznamenán spolu s Jiřím Endrysem Státní cenou Klementa Gottwalda „za zdokonalení vyšetřovacích metod užívaných v soudobé kardiologii a zavedení nového způsobu transseptální punkce levé předsíně“.

1967 – vybudoval a 4 následující roky vedl oddělení radiodiagnostiky v nemocnici Al Sabach v Kuvajtu.

1971 – po návratu do Československa se stal druhým přednostou Radiologické kliniky ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové.

27. 6. 1978 – především jeho zásluhou (vypracoval rozsáhlý projekt pro zavedení tehdy nové vyšetřovací modalit) byl instalován první přístroj výpočetní tomografie v České republice, což vedlo k revoluci v zobrazování a rozvoji především neurochirurgie.

1982 – vydal spolu s doc. Antonínem Hlavou a prof. Zdeňkem Chudáčkem souhrnnou učebnici intervenční radiologie.

1989 – odstoupil z funkce přednosty a nadále se věnoval výuce a výzkumným projektům především v kardiologii.

18. 12. 2000 – obdržel zvláštní uznání ministra zdravotnictví a interní grantové agentury za zásluhy o český lékařský výzkum a dlouhodobou spolupráci s IGA.

2012 – vydal spolu s prof. Radkem Pudilem a doc. Jiřím Endrysem monografii „Úloha prostého snímku v kardiologii“.

27. 3. 2012 – udělena cena Františka Ulricha zastupitelstvem města Hradce Králové.

Leo Steinhart obdržel ještě mnoho cen, medailí, uznání od Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a dalších univerzit, od České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, České radiologické společnosti, České kardiologické společnosti a České společnosti pro intervenční radiologii. Uvádím zde pouze některá.

My, spolupracovníci jsme si jej vážili jako šéfa s přirozenou autoritou, mladší spolupracovníci jej poznali jako člověka pevných názorů a on sám říkal, že má rád lidi a oni mu to pak oplácejí, a tak se snadno dohodnou na tom, co je rozumné. Jeho velkou, nespornou zásluhou bylo, že bez ohledu na politické názory vychoval a nechal vyrůst několik generací radiologů a intervenčních radiologů. Řada z nich měla možnost zúčastnit se dlouhodobých stáží v zahraničí, a to i v dobách tzv. železné opony. Byl pravým profesorem ve všech významech tohoto titulu.

Snad jako vzkaz dalším generacím radiologů, intervenčních radiologů a kardiologů bych připomněl, že Leo Steinhart svoji stěžejní práci provedl a publikoval ve věku 36 let podobně jako řada jeho současných významných radiologů. Namátkou bych jmenoval Werner Forssman, Sven Ivar Seldinger, Andreas Roland Gruentzig, Fedor A. Serbinenko a Josef Rösch.

*za kolektiv Radiologické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové
prof. MUDr. Antonín Krajina, CSc., EBIR*

Použitá literatura

1. Reichl M. Paměť národa – příběhy 20. Století. www.pametnaroda.cz/story/steinhart-leo-1924-2941.
2. www.csbs-hk.cz/steinhart.html
3. Krajina A. Devět desetiletí Leo Steinharta. SCAN 20014, 213–214.
4. Steinhart L, Endrys J. Die transseptale Kavographie. Fortschr. Röntgenstr. 1960; 93(6): 753–757.
5. Steinhart L, Chudáček Z, Hlava A. Interventional Radiology. Therapeutic procedures in diagnostic radiology. Sborník vědeckých prací Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové 1982; 25 (3).
6. Krajina A. Historie katetrizací. Ces Radiol 2014; 68(2): 97–106.
7. Rösch J. Počátky cévní intervenční radiologie. In Krajina A, Peregryn JH. Intervenční radiologie, miniinvasivní terapie. Hradec Králové: Olga Čermáková 2005; 17–24.